

Motion till riksdagen 2009/10:So304

av **Agneta Lundberg och Eva Sonidsson (s)**

Förebyggande folkhälsoarbete

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av förebyggande åtgärder inom hälsoområdet.

Motivering

En stor del av den tillgängliga statistik och medierapportering som finns visar att det finns allvarliga brister i den svenska folkhälsan. Dessa brister kan i stort delas in i två huvudgrupper. Å ena sidan handlar det om luftföroreningar och oacceptabla arbetsmiljöer och arbetsplatser med mera. Å andra sidan finns en stor grupp mer eller mindre självförvållade välevnadssjukdomar som exempelvis övervikt och bruket eller missbruket av alkohol och andra droger.

I den första gruppen finns det till viss del mer ”raka” och hanterliga metoder för att komma till rätta med missförhållanden. I den andra ohälsogruppen, med mer individuella problem, läggs mycket av ansvaret på den enskilda individen. Vi tänker på bruket eller missbruket av narkotika, alkohol och tobak. Sedan vårt lands gränser öppnats i och med inträdet i EU har tillgängligheten ökat och därmed den okontrollerade införseln av narkotikapreparat och andra droger eftersom kontrollmöjligheterna har blivit sämre. Konsekvenserna av detta har lett till ökat individuellt beroende samt fysiska och psykiska lidanden för enskilda individer, familjer och alltför många barn. Det förhållandet att rökning numera går allt längre ned i åldrarna, vilket även gäller bruket av alkohol, anser vi vara en risk för framtida beroende samt även risk för övergång till tyngre missbruk senare i livet.

Rökningen är den enskilt största ohälsofaktorn och utgör en allvarlig hälsorisk som i alltför många fall leder till individuella lidanden och för tidig död. Det orsakar också samhället stora kostnader och belastar sjukvårdens resurser.

Fel! Okänt namn på

Även om kostnaderna för vår ohälsa tar alltför stor del av vår gemensamma ekonomi, är det i första hand omsorgen om individens kända och oönskade lidanden och olycka vi tänker på och som vi anser bör minska genom ett gediget arbete med bland annat förebyggande åtgärder. Det görs en hel del, men vi är övertygade om att ytterligare förbättringar är möjliga att åstadkomma.

Folkhälsopolitiken utgår från följande övergripande mål. De utgör en god grund för det fortsatta arbetet.

1. Delaktighet och inflytande i samhället.
2. Ekonomisk och social trygghet.
3. Trygga och goda uppväxtvillkor.
4. Ökad hälsa i arbetslivet.
5. Sunda och säkra miljöer och produkter.
6. En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård.
7. Gott skydd mot smittspridning.
8. Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa.
9. Ökad fysisk aktivitet.
10. Goda matvanor och säkra livsmedel.
11. Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Folkhälsopolitiken slår fast att det ska skapas förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Vi vill understryka den inriktningen. Folkhälsan både i Sverige och i många andra länder är klassbunden. Ökade sociala och ekonomiska klyftor leder också till ökade klyftor när det gäller folkhälsan. En politik som minskar de sociala och ekonomiska klyftorna har därför stor, för att inte säga avgörande, betydelse för ett framgångsrikt folkhälsoarbete.

Stockholm den 24 september 2009

Agneta Lundberg (s)

Eva Sonidsson (s)